

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી,
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈબ્નાસ અત્તાર
કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْغَالِيَةُ

દીની કિતાબ યા ઇસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ
લીજિયે إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ અમ પર ઇલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર
હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે.

(المُسْتَطَرَف ج ١ ص ٤٠٠ دار الفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે
મદીના
વબકીઅ
વ મગ્ફિરત

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“તિલાવત કી ફઝીલત”

યેહ રિસાલા (તિલાવત કી ફઝીલત)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે
ઈસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ
ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ ને ઉર્દૂ
ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હે.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે
કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ ક્રિયા હે ઓર
મક-ત-બતુલ મદીના સે શાએઅ કરવાયા હે. ઈસ મેં અગર કિસી
જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ
મક્તૂબ, ઈ-મેઈલ યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના

સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જદ કે સામને, તીન દરવાઝા-1,

અહમદ આબાદ, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

MO. 9377111292, (FOR SMS ONLY)

e-mail : maktabahind@gmail.com

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

વિભાવલ ઠી ફઝીલલ

શૈતાન ઇસ રિસાલે સે બહોત રોકેગા મગર આપ પઢ લીજીયે

إِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ મા'લૂમાત કા બેશ બહા ખઝાના હાથ આએગા.

દુરુદ શરીફ ઠી ફઝીલલ

દો જહાં કે સુલ્તાન, સરવરે ઝીશાન, મહબૂબે રહમાન

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને મઝિફરત નિશાન હૈ, મુઝ પર

દુરુદે પાક પઢના પુલ સિરાત પર નૂર હૈ જો રોઝે જુમુઆ મુઝ

પર અસ્સી બાર દુરુદે પાક પઢે ઉસ કે અસ્સી સાલ કે ગુનાહ

મુઆફ હો જાએંગે.

(الجامع الصغير للسيوطي ص ٣٢٠ حديث ٥١٩١ دار الكتب العلمية بيروت)

યેહી હૈ આરઝૂ તા'લીમે કુરઆં આમ હો જાએ

હર ઇક પરયમ સે ઊંચા પરયમે ઇસ્લામ હો જાએ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुझ पर दुर्इद शरीफ़ न पड़े तो वोह लोगों में से कन्हूँस तरीन शप्स है. (तरगीब व तरहीब)

વાહ કયા બાત હૈ આશિકે કુરઆન કી

હઝરતે સય્યિદુના સાબિત બુનાની **قَدَسَ سِرُّهُ التَّوَرَانِي** રોઝાના એક બાર ખત્મે કુરઆને પાક ફરમાતે થે. આપ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** હમેશા દિન કો રોઝા રખતે ઔર સારી રાત કિયામ (ઇબાદત) ફરમાતે, जिस मस्जिद से गुजरते उस में दो रकअत (तहिय्यतुल मस्जिद) जरूर पढते. તહદીસે ને'મત કે તૌર પર ફરમાતે હૈં : मैं ने जामेअ मस्जिद के दर सुतून के पास कुरआने पाक का ખત્મ ઔર બારગાહે ઇલાહી **عَزَّوَجَلَّ** મેં ગિર્યા કિયા હૈ. નમાઝ ઔર તિલાવતે કુરઆન કે સાથ આપ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** કો ખુસૂસી મહબ્બત થી, આપ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** પર ઐસા કરમ હુવા કે રશક આતા હૈ યુનાન્યે વફાત કે બા'દ દૌરાને તદફીન અયાનક એક ઈંટ સરક કર અન્દર ચલી ગઈ, લોગ ઈંટ ઉઠાને કે લિયે જબ ઝુકે તો યેહ દેખ કર હૈરાન રહ ગએ કે આપ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** કબ્ર મેં ખડે હો કર નમાઝ પઢ રહે હૈં ! આપ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** કે ઘર વાલોં સે જબ મા'લૂમ કિયા ગયા તો શહઝાદી સાહિબા ને બતાયા : વાલિદે મોહતરમ **عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْأَكْرَم** રોઝાના દુઆ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર કસરત સે દુરુદે પાક પઢો બેશક તુમહારા મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના તુમહારે ગુનાહોં કે લિયે મગફિરત હૈ. (જામેએ સગીર)

કિયા કરતે થે : “યા **અલ્લાહ** ! અગર તૂ કિસી કો વફાત કે બા’દ કબ્ર મેં નમાઝ પઢને કી સઆદત અતા ફરમાએ તો મુઝે ભી મુશરફ ફરમાના.” મન્કૂલ હૈ : જબ ભી લોગ આપ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى** કે મઝારે પુર અન્વાર કે કરીબ સે ગુઝરતે તો કબ્રે અન્વાર સે તિલાવતે કુરઆન કી આવાઝ આ રહી હોતી.

(حلیۃ الاولیاء ج ۲ ص ۳۶۱-۳۶۶ ملقط دار الکتب العلمیة)

અલ્લાહ **عَزَّوَجَلَّ** કી ઉન પર રહમત હો ઓર ઉન કે સદકે હમારી મગફિરત હો. **أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

દહન મૈલા નહીં હોતા બદન મૈલા નહીં હોતા

عَزَّوَجَلَّ પુદા કે ઓલિયા કા તો કફન મૈલા નહીં હોતા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

એક હર્ફ કી દસ નેકિયાં

કુરઆને મજીદ, ફુરકાને હમીદ **અલ્લાહ** રબ્બુલ

અનામ **عَزَّوَجَلَّ** કા મુબારક કલામ હૈ, ઈસ કા પઢના, પઢાના

ઓર સુનના સુનાના સબ સવાબ કા કામ હૈ. કુરઆને પાક

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર એક દુરુદ શરીફ પઢતા હે અલ્લાહ ઘુઝલ્ ઉસ કે લિયે એક કીરાત અજૂર લિખતા હે ઔર કીરાત ઉહુદ પહાડ જિતના હે. (અબુદુર્રઝઝાક)

કા એક હર્ફ પઢને પર 10 નેકિયોં કા સવાબ મિલતા હે, યુનાન્થે ખા-તમુલ મુર-સલીન, શફીઉલ મુઝનિબીન, રહ્મતુલિલ આ-લમીન ﷺ કા ફરમાને દિલ નશીન હે : “જો શખ્સ કિતાબુલ્લાહ કા એક હર્ફ પઢેગા, ઉસ કો એક નેકી મિલેગી જો દસ કે બરાબર હોગી. મેં યેહ નહીં કહતા **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** એક હર્ફ હે, બલકે અલિફ એક હર્ફ, લામ એક હર્ફ ઔર મીમ એક હર્ફ હે.”

(سُنَنِ التِّرْمِذِيِّ ج ٤ ص ٤١٧ حَدِيث ٢٩١٩)

તિલાવત કી તૌફીક દે દે ઈલાહી ^{ઘુઝલ્}

ગુનાહોં કી હો દૂર દિલ સે સિયાહી

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! ﷺ

બેહતરીન શખ્સ

નબિયે મુકર્રમ, નૂરે મુજસ્સમ, રસૂલે અકરમ, શહન્શાહે બની આદમ ﷺ કા ફરમાને મુઅઝ્ઝમ હે : **يَا خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ** ની તુમ મેં બેહતરીન શખ્સ વોહ હે જિસ ને કુરઆન સીખા ઔર દૂસરોં કો સિખાયા. (صَحِيحُ الْبُخَارِيِّ ج ٣ ص ٤١٠ حَدِيث ٥٠٢٧)

ਫ਼ਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ﷺ : जिस ने किताब में मुझ पर दुर्इ पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिश्ते उस के लिये छस्तिफ़ार करते रहेंगे. (त-ਭਰਾਨੀ) ਫ਼ਰਮਾਨੇ

ਓਹਰਤੇ ਸਾਧਿਦੁਨਾ ਅਭੂ ਅਭਦੁਰਰਹਮਾਨ ਸੁ-ਲਮੀ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ਮਸ੍ਜਿਦ ਮੇਂ ਕੁਰਆਨੇ ਪਾਕ ਪਛਾਯਾ ਕਰਤੇ ਔਰ ਫ਼ਰਮਾਤੇ : ਓਸੀ ਓਦੀਸੇ ਮੁਬਾਰਕ ਨੇ ਮੁਝੇ ਧਛਾਂ ਭਿਠਾ ਰਖਾ ਹੈ.

(فَيْضُ الْقَدِير ج ٣ ص ٦١٨ تحت الحديث ٣٩٨٣)

عَزَّوَجَلَّ ਅਲਲਾਹ ਮੁਝੇ ਛਾਫ਼ਿਝੇ ਕੁਰਆਨ ਭਨਾ ਏ
ਕੁਰਆਨ ਕੇ ਅਛਕਾਮ ਧੇ ਭੀ ਮੁਝ ਕੋ ਧਲਾ ਏ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਫ਼ਾਅਤ ਕਰ ਕੇ ਜੰਨਤ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਏਗਾ

ਓਹਰਤੇ ਸਾਧਿਦੁਨਾ ਅਨਸ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ਸੇ ਰਿਵਾਧਤ ਹੈ ਕੇ ਰਸੂਲੇ ਅਕਰਮ, ਰਹਮਤੇ ਆਲਮ, ਨੂਰੇ ਮੁਜ਼ਸਸਮ, ਸ਼ਾਛੇ ਭਨੀ ਆਦਮ, ਰਸੂਲੇ ਮੁਹੱਤਸ਼ਮ ﷺ ਕਾ ਫ਼ਰਮਾਨੇ ਮੁਅਜ਼ਜ਼ਮ ਹੈ : जिस शप्स ने कुरआने पाक सीखा और सिखाया और जो कुछ कुरआने पाक में है उस पर अमल किया, कुरआन शरीਫ਼ उस की शਫ਼ਾਅਤ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਜੰਨਤ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਏਗਾ.

(تاريخ دمشق لابن عساكر ج ٤١ ص ٣، الْمُعْجَمُ الْكَبِيرُ لِلطَّبْرَانِيِّ)

ج ١٠ ص ١٩٨ حديث ١٠٤٥٠

મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर एक बार दूरे पाक पड़ा अल्लाह عزوجل उस पर
 દસ રહમતે બેજતા હૈ. (મુસ્લિમ)

عَزَّوَجَلَّ

ઇલાહી ખૂબ દે દે શૌક કુરઆં કી તિલાવત કા

શરફ દે ગુમ્બદે ખઝરા કે સાએ મેં શહાદત કા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

આયત યા સુન્નત સિખાને કી ફઝીલત

હઝરતે સચ્ચિદુના અનસ રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ સે રિવાયત

હૈ કે जिस शब्स ने कुरआने मज्हद की एक आयत या दीन

की कोई सुन्नत सिखाई कियामत के दिन अल्लाह तआला

उस के लिये ऐसा सवाब तय्यार करमायेगा के इस से बेहतर

सवाब किसी के लिये भी नहीं होगा.

(جَمْعُ الْجَوَامِعِ لِلْسَيُوطِيِّ ج ٧ ص ٢٨١ حديث ٢٢٤٠٤)

عَزَّوَجَلَّ

તિલાવત કરું હર ઘડી યા ઇલાહી

બકૂં ન કભી ભી મેં વાહી તબાહી

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्इ
पाक न पड़ा तबकीक वोह बटबप्त हो गया. (ઇબ્ને સુન્ની)

એક આયત સિખાને વાલે કે લિયે ક્રિયામત તક સવાબ !

ગુન્નૂરૈન, જામિઉલ કુરઆન હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન
ઇબ્ને અફફાન رضى الله تعالى عنه સે રિવાયત હૈ કે તાજદારે મદીનએ
મુનવ્વરહ, સુલ્તાને મક્કએ મુકર્રમા ﷺ ને ઇશાદિ
ફરમાયા : जिस ने कुरआने मुभीन की એક આયત સિખાઈ
ઉસ કે લિયે સીખને વાલે સે દુગના સવાબ હૈ. એક ઔર
હદીસે પાક મેં હઝરતે સય્યિદુના અનસ رضى الله تعالى عنه સે
રિવાયત હૈ કે ખા-તમુલ મુર-સલીન, શફીઉલ મુઝનિબીન,
રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન ﷺ ફરમાતે હૈં : जिस
ने कुरआने अजीम की એક આયત સિખાઈ જબ તક ઉસ આયત
કી તિલાવત હોતી રહેગી ઉસ કે લિયે સવાબ જારી રહેગા.

(جَمْعُ الْحَوَامِع ج ٧ ص ٢٨٢ حديث ٢٢٤٥٥-٢٢٤٥٦)

તિલાવત કા જઝબા અતા કર ઇલાહી ^{عَزَّوَجَلَّ}

મુઆફ ફરમા મેરી ખતા હર ઇલાહી ^{عَزَّوَجَلَّ}

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! ﷺ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હુવા ઓર ઉસ ને મુઝ પર
હુરુદ શરીફ ન પઢા ઉસ ને જફા કી. (અબુદુર્રઝઝાક)

અલ્લાહ તઆલા કિયામત તક અજ બઢાતા રહેગા

એક હદીસ શરીફ મેં હૈ : જિસ શખ્સ ને કિતાબુલ્લાહ
કી એક આયત યા ઇલ્મ કા એક બાબ સિખાયા અલ્લાહ
ઘુઝલ્ તા કિયામત ઉસ કા અજ બઢાતા રહેગા.

(તારિખ દમશ્ક લાબન દસાક્ર જ ૦૧ વ ૨૧૦)

અતા હો શૌક મૌલા ^{ઘુઝલ્} મદ્રસે મેં આને જાને કા
^{ઘુઝલ્} પુઢાયા ઝૌક દે કુરઆન પઢને કા પઢાને કા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

માં કે પેટ મેં 15 પારે હિફ્ઝ કર લિયે

“મલ્ફૂઝાતે આ’લા હઝરત” સે એક મુફીદ અઝ્ઝ ઓર

ઈમાન અફરોઝ ઈશાદ મુલા-હઝા ફરમાઈયે :

અઝ્ઝ : હુઝૂર ! “તકરીબે બિસ્મિલ્લાહ” કી કોઈ ઉમ્મ શરઅન
મુકરર હૈ ?

ઈશાદ : શરઅન કુછ મુકરર નહીં, હાં મશાઈબે કિરામ
(رَحِمَهُمُ اللَّهُ السَّلَام) કે યહાં ચાર બરસ ચાર મહીને ચાર દિન

ਫ਼ਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ﷺ : जो शापस मुझ पर दुरुद पाक पढ़ना भूल गया वोह
जन्नत का रास्ता भूल गया. (त-ਅਰਾਨੀ)

ਮੁਕਰਰ ਹੁੰ. ਓਝਰਤੇ ਘੁਵਾਯਾ ਕੁਲਬੁਲ ਓਕੇ ਵਦੀਨ ਅਘ੍ਯਿਯਾਰ
ਕਾਕੀ ﷺ ਦੀ ਉਮਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਯਾਰ ਅਰਸ ਯਾਰ ਮਈਨੇ
ਯਾਰ ਦਿਨ ਦੀ ਓਧ (ਤੋ) “ਤਕਰੀਬੇ ਅਿਸ਼ਮਿਲਲਾਹ” ਮੁਕਰਰ ਓਧ,
ਲੋਗ ਆਲਾਅੇ ਗਏ, ਓਝਰਤ ਘੁਵਾਯਾ ਗਰੀਬ ਨਵਾਜ
ﷺ ਅੀ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਫ਼ਰਮਾ ਓਏ. ਅਿਸ਼ਮਿਲਲਾਹ ਪਛਾਨਾ
ਯਾਈ ਮਗਰ ਓਲਾਮ ਓਵਾ ਕੇ ਠਹਰੋ ! ਓਮੀਦੁਦੀਨ ਨਾਗੋਰੀ
ਆਤਾ ਹੈ ਵੋਹ ਪਛਾਅੇਗਾ. ਓਧਰ ਨਾਗੋਰ ਮੇਂ ਕਾਜੀ ਓਮੀਦੁਦੀਨ
ਸਾਹਿਬ ﷺ ਕੋ ਓਲਾਮ ਓਵਾ ਕੇ ਜਲਦ ਜਾ ਮੇਰੇ ਓਕ
ਅਨਦੇ ਕੋ “ਅਿਸ਼ਮਿਲਲਾਹ” ਪਛਾ. ਕਾਜੀ ਸਾਹਿਬ ਫ਼ੌਰਨ ਤਸ਼ਰੀਫ਼
ਲਾਅੇ ਓਰ ਓਪ ਸੇ ਫ਼ਰਮਾਯਾ : ਸਾਹਿਬ ਓਏ ਪਛਿਯੇ !
أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ : ਓਪ ਨੇ ਪਛਾ : بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ਓਰ ਸ਼ੁਰੂਅ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਪਨਦਰਓ ਪਾਰੇ ਓਓਅ
ਸੁਨਾ ਦਿਯੇ. ਓਝਰਤ ਕਾਜੀ ਸਾਹਿਬ ਓਰ ਘੁਵਾਯਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ
ਫ਼ਰਮਾਯਾ : “ਸਾਹਿਬ ਓਏ ਓਗੇ ਪਛਿਯੇ !” ਫ਼ਰਮਾਯਾ : ਮੈਂ ਨੇ
ਅਪਨੀ ਮਾਂ ਕੇ ਸ਼ਿਕਮ (ਪੇਟ) ਮੇਂ ਓਤਨੇ ਓੀ ਸੁਨੇ ਥੇ ਓਰ ਓਸੀ ਕਦਰ

ہرمانے مستفی : صلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم : جس کے پاس ہرا لیک ہوا اور اس نے موڑ پر دھڑے
 پاک ن پڈا تڈکیک وڈ بڈبڈت ڈو گیا۔
 (ہنے سونی)

ون (یا'نی اہمی جان) کو یاڈ تے، وڈ موڑے لمی یاڈ ڈو گآے !

(ملفوظات اعلیٰ حضرت ص ۴۸۱ : مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی)

آللاہ کی ون پر رڈمت ڈو اور ون کے سڈکے ڈماری

مگڈرت ڈو۔ اَمِنْ بِجَاوِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

پوڈا اپنی ڈڈت مے ساڈک بنا ڈے

موڑے مستفی کا تھ آشیک بنا ڈے

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اڈسوس ! ہسلاہی ما'لھماٹ کی کہی کی وڈڈ

سے آج موسلمانوں کی بڈوت بڈی تا'ڈاڈ کورآنے پاک

پڈنے پڈانے، سوننے سونانے اور ڈھنے ڈٹانے وگہرا کے

شر-ہ اڈکام سے نا بڈڈ ڈے۔ ہشاآتے ہلم کا سواہ

پانے اور موسلمانوں کو گوناڈوں سے بڈانے کی نیڈت سے

کورآنے پاک کے بارے مے رگ بڈرگے م-ڈنی ڈھوں کا

گولڈستا پش کرتا ڈھ۔

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर दस मरतबा सुब्ह और दस मरतबा शाम दुइदे पाक पढा उसे किया मत के दिन मेरी शफाअत मिलेगी. (મજમઉર્રજવાઈદ)

“કુરઆન લમામ હી હુલુલ છે અફઝલ છે” કે ઇક્કીસ હુરફ કી નિસ્બત સે તિલાવત કે 21 મ-દની ફૂલ

﴿1﴾ અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ રોઝાના સુબ્હ કુરઆને મજીદ કો ચૂમતે થે ઓર ફરમાતે : “येह मेरे रब عزَّوَجَلَّ का अह्द और उस की किताब है.” (دُرِّمُخْتَار ج ۹ ص ۶۳۴ دار المعرفة بیروت)

﴿2﴾ તિલાવત કે આગાઝ મેં અઊઝુ પઢના મુસ્તહબ હૈ ઓર ઇબ્તિદાએ સૂરત મેં બિસ્મિલ્લાહ સુન્નત, વરના મુસ્તહબ (બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 3, સ. 550, મક-ત-બતુલ મદીના, બાબુલ મદીના કરાચી) ﴿3﴾ સૂરએ બરાઅત (સૂરએ તૌબા) સે અગર તિલાવત શુરૂઅ કી તો اَعُوْذُ بِاللّٰهِ (ઓર) بِسْمِ اللّٰهِ (દોનો) કહ લીજિયે ઓર જો ઇસ કે પહલે સે તિલાવત શુરૂઅ કી ઓર સૂરએ તૌબા (દૌરાને તિલાવત) આ ગઈ તો તસ્મિય્યા (યા'ની બિસ્મિલ્લાહ શરીફ) પઢને કી હાજત નહીં. ઓર ઇસ કી ઇબ્તિદા મેં નયા તઅવ્વુઝ જો આજ કલ કે હાફિઝોં ને નિકાલા હૈ, બે અસ્લ હૈ ઓર યેહ જો મશહૂર હૈ કે સૂરએ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्इ शरीफ न पड़ा उस ने जफा की. (अब्दुर्रज़ज़ाક)

તૌબા ઇબ્તિદાઅન ભી પઢે જબ ભી બિસ્મિલ્લાહ ન પઢે
 યેહ મહૂઝ ગલત હૈ (ઐઝન, સ. 551) ﴿4﴾ બા વુઝૂ, કિબ્લા રૂ,
 અચ્છે કપડે પહન કર તિલાવત કરના મુસ્તહબ હૈ (ઐઝન, સ.
 550) ﴿5﴾ કુરઆને મજીદ દેખ કર પઢના, ઝબાની પઢને સે
 અફઝલ હૈ કે યેહ પઢના ભી હૈ ઔર દેખના ઔર હાથ સે ઇસ
 કા છૂના ભી ઔર યેહ સબ કામ ઇબાદત હૈ.
 (غُبَةُ الْمُتْلَى ص ٤٩٥) ﴿6﴾ કુરઆને મજીદ કો નિહાયત અચ્છી
 આવાઝ સે પઢના ચાહિયે, અગર આવાઝ અચ્છી ન હો તો
 અચ્છી આવાઝ બનાને કી કોશિશ કરે, મગર લહૂન કે સાથ
 પઢના કે હુરૂફ મેં કમી બેશી હો જાએ જૈસે ગાને વાલે ક્રિયા
 કરતે હૈં યેહ ના જાઈઝ હૈ, બલકે પઢને મેં કવાઈદે તજવીદ કી
 રિઆયત કીજિયે (تَرْجُومَةُ الْمُتْلَى ج ٩ ص ٦٩٤) ﴿7﴾ કુરઆને
 મજીદ બુલન્દ આવાઝ સે પઢના અફઝલ હૈ જબ કે કિસી
 નમાઝી યા મરીઝ યા સોતે કો ઇઝા ન પહોંચે.
 (غُبَةُ الْمُتْلَى ص ٤٩٧) ﴿8﴾ જબ કુરઆને પાક કી સૂરતેં યા આયતેં
 પઢી જાતી હૈં ઉસ વક્ત બા'ઝ લોગ ચુપ તો રહતે હૈં મગર
 ઇધર ઉધર દેખને ઔર દીગર હ-રકાત વ ઇશારાત વગૈરા સે
 બાઝ નહીં આતે, ઐસોં કી ખિદમત મેં અર્ઝ હૈ કે ચુપ રહને કે
 સાથ સાથ ગૌર સે સુનના ભી લાઝિમી હૈ જૈસા કે ફતાવા

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરુદ શરીફ પઢેગા મેં ક્રિયામત કે દિન ઉસ કી શફાઅત કરુંગા. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

૨-ઝવિયા જિલ્દ 23 સફહા 352 પર મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ ફરમાતે હૈં : કુરઆને મજીદ પઢા જાએ ઉસે કાન લગા કર ગૌર સે સુનના ઔર ખામોશ રહના ફઝલ હૈ. (અલ્લાહ તઆલા ને ઈશાદિ ફરમાયા :)

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۲۰۴﴾ (۹ الاعراف ۲۰۴)

(તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર જબ કુરઆન પઢા જાએ તો ઉસે કાન લગા કર સુનો ઔર ખામોશ રહો કે તુમ પર રહ્મ હો)

﴿9﴾ જબ બુલન્દ આવાઝ સે કુરઆન પઢા જાએ તો તમામ હાઝિરીન પર સુનના ફઝલ હૈ, જબ કે વોહ મજમઅ સુનને કે લિયે હાઝિર હો વરના એક કા સુનના કાફી હૈ, અગર્યે ઔર (લોગ) અપને કામ મેં હોં. (ફતાવા ૨-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 23, સ. 353, મુલખખસન)

﴿10﴾ મજમઅ મેં સબ લોગ બુલન્દ આવાઝ સે પઢેં યેહ હરામ હૈ, અક્સર તીજોં મેં સબ બુલન્દ આવાઝ સે પઢતે હૈં યેહ હરામ હૈ, અગર ચન્દ શખ્સ પઢને વાલે હોં તો હુકમ હૈ કે આહિસ્તા પઢેં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 3, સ. 552)

﴿11﴾ મસ્જિદ મેં દૂસરે લોગ હોં, નમાઝ યા અપને વિદોં

مُتَسَدِّدًا عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : تُمْ جَاحًا لَمْ يَحِمْزَ عَلَى مُجْزٍ فِي دُرْدَةٍ بِدَوِّهِ تُمْ مَحَارًا دُرْدَةٍ مُجْزٍ تَكَ
 પહોંચતા હે. (ત-બરાની)

વઝાઈફ પઢ રહે હોં ઉસ વક્ત ફકત ઈતની આવાઝ સે તિલાવત કીજિયે કે સિર્ફ આપ ખુદ સુન સકેં બરાબર વાલે કો આવાઝ ન પહોંચે ﴿12﴾ બાઝારોં મેં ઔર જહાં લોગ કામ મેં મશગૂલ હોં બુલન્દ આવાઝ સે પઢના ના જાઈઝ હૈ, લોગ અગર ન સુનેંગે તો ગુનાહ પઢને વાલે પર હૈ અગર કામ મેં મશગૂલ હોને સે પહલે ઈસ ને પઢના શુરૂઅ કર દિયા હો ઔર અગર વોહ જગહ કામ કરને કે લિયે મુકરર ન હો તો અગર પહલે પઢના ઈસ ને શુરૂઅ કિયા ઔર લોગ નહીં સુનતે તો લોગોં પર ગુનાહ ઔર અગર કામ શુરૂઅ કરને કે બા'દ ઈસ ને પઢના શુરૂઅ કિયા, તો ઈસ (યા'ની પઢને વાલે) પર ગુનાહ (غَنِيَةُ الْمُتَمَلَّى ص ٤٩٧)

﴿13﴾ જહાં કોઈ શખ્સ ઈલ્મે દીન પઢા રહા હૈ યા તાલિબે ઈલ્મ ઈલ્મે દીન કી તકરાર કરતે યા મુતા-લઆ દેખતે હોં, વહાં ભી બુલન્દ આવાઝ સે પઢના મન્અ હૈ. (ઐઝન) ﴿14﴾ લૈટ કર કુરઆન પઢને મેં હરજ નહીં જબ કે પાઉં સિમટે હોં ઔર મુંહ ખુલા હો, યૂહીં ચલને ઔર કામ કરને કી હાલત મેં ભી તિલાવત જાઈઝ હૈ, જબ કે દિલ ન બટે, વરના મકરૂહ હૈ. (ઐઝન, સ. 496) ﴿15﴾ ગુસ્લ ખાને ઔર નજાસત કી

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ.

(ત-બરાની)

જગહોં મેં કુરઆને મજીદ પઢના, ના જાઈઝ હૈ (ઐઝન) ﴿16﴾
 કુરઆને મજીદ સુનના, તિલાવત કરને ઔર નફલ પઢને સે
 અફઝલ હૈ (ઐઝન, સ. 497) ﴿17﴾ જો શખ્સ ગલત પઢતા
 હો તો સુનને વાલે પર વાજિબ હૈ કે બતા દે, બશર્તે કે બતાને
 કી વજહ સે કીના વ હસદ પૈદા ન હો. (ઐઝન, સ. 498)
 ﴿18﴾ ઈસી તરહ અગર કિસી કા મુસ્લફ શરીફ (કુરઆને
 પાક) અપને પાસ આરિયત (યા'ની વક્તી તૌર પર લિયા
 હુવા) હૈ, અગર ઉસ મેં કિતાબત કી ગ-લતી દેખે, (તો જિસ
 કા હૈ ઉસે) બતા દેના વાજિબ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1,
 હિસ્સા : 3, સ. 553) ﴿19﴾ ગર્મિયોં મેં સુબહ કો કુરઆને મજીદ
 ખત્મ કરના બેહતર હૈ ઔર સર્દિયોં મેં અવ્વલ શબ કો કે
 હદીસ મેં હૈ : “જિસ ને શુરૂઅ દિન મેં કુરઆન ખત્મ કિયા,
 શામ તક ફિરિશ્તે ઉસ કે લિયે ઇસ્તિઝ્ફાર કરતે હૈં ઔર જિસ
 ને ઇબ્તિદાએ શબ મેં ખત્મ કિયા, સુબહ તક ઇસ્તિઝ્ફાર કરતે
 હૈં.” ગર્મિયોં મેં ચૂંકે દિન બડા હોતા હૈ તો સુબહ કે વક્ત ખત્મ
 કરને મેં ઇસ્તિઝ્ફારે મલાએકા ઝિયાદા હોગી ઔર જાડોં (યા'ની
 સર્દિયોં) કી રાતેં બડી હોતી હૈં તો શુરૂઅ રાત મેં ખત્મ કરને સે

عَزَّوَجَلَّ اَللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर दस मर्तबा दुइदे पाक पढा अल्लाह
 उस पर सो रहमते नाज़िल करमाता है (त-बरानी)

ઈસ્તિઝ્કાર ઝિયાદા હોગી. (عُنِيَةُ لُئَلٰی ص ٤٩٦)

﴿20﴾ જબ કુરઆને પાક ખત્મ હો તો ત્રીન બાર સૂરએ ઇખ્લાસ પઢના બેહતર હૈ. અગર્યે તરાવીહ મેં હો, અલબત્તા અગર ફઝ નમાઝ મેં ખત્મ કરે તો એક બાર સે ઝિયાદા ન પઢે. (عُنِيَةُ لُئَلٰی ص ٤٩٦) ﴿21﴾ ખત્મે કુરઆન કા તરીકા યેહ હૈ કે સૂરએ નાસ પઢને કે બા'દ સૂરએ ફાતિહા ઔર સૂરએ બ-કરહ સે ' وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ① ' તક પઢિયે ઔર ઇસ કે બા'દ દુઆ માંગિયે કે યેહ સુન્નત હૈ યુનાન્યે હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا હઝરતે સય્યિદુના ઉબય્ય બિન કા'બ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالٰی عَنْهُ સે રિવાયત કરતે હૈં : “નબિય્યે કરીમ, રઊઝુર્હીમ صَلَّى اللَّهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ જબ “قُلْ اَعُوذُ بِكِتَابِ اللّٰهِ” પઢતે તો સૂરએ ફાતિહા શુરઅ ફરમાતે ફિર સૂરએ બ-કરહ સે “ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ① ” તક પઢતે ફિર ખત્મે કુરઆન કી દુઆ પઢ કર ખડે હોતે.”

(الْإِتْقَانُ فِيْ عُلُوْمِ الْقُرْآنِ ج ١ ص ١٠٨)

ઈજાબત કા સહરા ઈનાયત કા જોડા
 صَلَّى اللَّهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ
 દુલ્હન બન કે નિકલી દુઆએ મુહમ્મદ

صَلُّوْا عَلٰی الْحَبِيْب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ

ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਸਤਫ਼ੀ ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वो उस मुँह पर दुर्ज़द शरीफ़ न पड़े तो वो उस लोगों में से क़्यूस तरीन शम्स है।
(तरगीब व तरहीब)

ਮ-ਦਨੀ ਮੁਨ੍ਨੇ ਨੇ ਰਾਝ ਫ਼ਾਸ਼ ਕਰ ਦਿਯਾ !

ਓਝਰਤੇ ਸਯਿਦੁਨਾ ਅਭੂ ਅਭੁੱਲਾਓ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ
ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਹੈਂ : ਓਝਰਤੇ ਸਯਿਦੁਨਾ ਅਭੁਲ ਓਸਨ ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ
ਅਸਲਮ ਤੂਸੀ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ਅਪਨੀ ਨੇਕਿਆਂ ਧੁਪਾਨੇ ਕਾ ਬੇਹੱਦ
ਯਯਾਲ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਯਯਾਂ ਤਕ ਕੇ ਐਕ ਭਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨੇ ਲਗੇ : ਅਗਰ
ਮੇਰਾ ਭਸ ਯਲੇ ਤੋ ਮੈਂ ਕਿਰਾਮਨ ਕਾਤਿਬੀਨ (ਆ'ਮਾਲ ਲਿਖਨੇ
ਵਾਲੇ ਦੋਨੀਂ ਯੁਜੁਰ੍ਗ਼ ਕਿਰਿਸ਼ਤੀਂ) ਸੇ ਭੀ ਧੁਪ ਕਰ ਓਭਾਦਤ ਕਰ੍ਹੇ !
ਰਾਵੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ : ਮੈਂ ਭੀਸ ਭਰਸ ਸੇ ਜ਼ਿਯਾਦਾ ਅਸਾਂ ਆਪ
رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ਕੀ ਸੋਓਭਤ ਮੇਂ ਰਹਾ ਮਗਰ ਜੁਮੁ-ਅਤੁਲ ਮੁਭਾਰਕ
ਕੇ ਓਲਾਵਾ ਕਭੀ ਆਪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ਕੋ ਦੋ ਰਕਅਤ ਨਫ਼ਲ ਭੀ
ਪਠਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਾ. ਆਪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ਪਾਨੀ ਕਾ ਕੂਝਾ ਲੇ
ਕਰ ਅਪਨੇ ਕਮਰਐ ਯਾਸ ਮੇਂ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਲੇ ਜਾਤੇ ਐਰ ਅਨ੍ਦਰ ਸੇ
ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਭਨ੍ਦ ਕਰ ਲੇਤੇ ਥੇ. ਮੈਂ ਕਭੀ ਭੀ ਨ ਜਾਨ ਸਕਾ ਕੇ ਆਪ
رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ਕਮਰੇ ਮੇਂ ਕਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਯਯਾਂ ਤਕ ਕੇ ਐਕ ਦਿਨ
ਆਪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ਕਾ ਮ-ਦਨੀ ਮੁਨ੍ਨਾ ਝੋਰ ਝੋਰ ਸੇ ਰੋਨੇ ਲਗਾ.
ਓਸ ਕੀ ਅਮ੍ਮੀ ਜਾਨ ਯੁਪ ਕਰਵਾਨੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਥੀਂ, ਮੈਂ
ਨੇ ਕਹਾ : ਮ-ਦਨੀ ਮੁਨ੍ਨਾ ਆਭਿਰ ਓਸ ਕਦਰ ਕਯੂੰ ਰੋ ਰਹਾ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : ઉસ શખ્સ કી નાક પાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હો ઓર વોહ મુઝ પર દુરુદે પાક ન પઢે. (હાકિમ)

હૈ ? બીબી સાહિબા ને ફરમાયા : ઇસ કે અબ્બૂ (હઝરતે સય્યિદુના અબુલ હસન તૂસી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْغَوَى) ઇસ કમરે મેં દાખિલ હો કર તિલાવતે કુરઆન કરતે હેં ઓર રોતે હેં તો યેહ ભી ઉન કી આવાઝ સુન કર રોને લગતા હૈ ! શૈખ અબૂ અબ્દુલ્લાહ (રિયાકારિયોં કી તબાહ કારિયોં સે બચને કી ખાતિર) નેકિયાં છુપાને કી ઇસ કદર સઅય ફરમાતે થે કે અપને ઉસ કમરે ખાસ સે ઇબાદત કરને કે બા'દ બાહર નિકલને સે પહલે અપના મુંહ ધો કર આંખોં મેં સુરમા લગા લેતે તાકે યેહરા ઓર આંખેં દેખ કર કિસી કો અન્દાઝા ન હોને પાએ કે યેહ રોએ થે ! (حلیة الأولياء ۹ ج ص ۲۰۴)

અલ્લાહ عزوجل કી ઉન પર રહમત હો ઓર ઉન કે સદકે અમીન بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِين صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

મેરા હર અમલ બસ તેરે વાસિતે હો

કર ઇખ્લાસ એસા અતા યા ઇલાહી

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝા પર કસરત સે દુરુદે પાક પઢો બેશક તુમહારા મુઝા પર દુરુદે પાક પઢના તુમહારે ગુનાહોં કે લિયે મગફિરત હૈ. (જામેએ સગીર)

سُبْحَانَ اللَّهِ ! એક તરફ નેકિયાં છુપાને વાલે વોહ મુખ્લિસ સાલેહ ઇન્સાન ઓર આહ ! દૂસરી તરફ અપની નેકિયોં કા બઢા ચઢા કર ઢંડોરા પીટને વાલે હમ જૈસે ઇખ્લાસ સે આરી નાદાન ! કે અવ્વલ તો નેકી હો નહીં પાતી હૈ કભી હો ભી ગઈ તો રિયાકારી લાગૂ પડ જાતી હૈ. હાએ ! હાએ !

નફસે બદકાર ને દિલ પર યેહ કિયામત તોડી
અ-મલે નેક કિયા ભી તો છુપાને ન દિયા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

કુરઆને કરીમ કે હુરુફ કી દુરુસ્ત મખારિજ સે
અદાએગી ઓર ગલત પઢને સે બચના ફર્જે ઐન હૈ

મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઇમામે અહલે સુન્નાત,
મૌલાના શાહ ઇમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن
ફરમાતે હૈં : “બિલા શુબા ઇતની તજવીદ જિસ સે તસ્દીહે
હુરુફ હો (યા'ની કવાઈદે તજવીદ કે મુતાબિક હુરુફ કો દુરુસ્ત
મખારિજ સે અદા કર સકે), ઓર ગલત ખ્વાની (યા'ની ગલત
પઢને) સે બચે, ફર્જે ઐન હૈ.”

(ફતાવા ર-ઝવિયા મુબરરજા, જિ. 6, સ. 343)

કુરઆન પઢને વાલે મ-દની મુન્નોં કી ફઝીલત

ગૈર સિયાસી તહરીક, “દા’વતે ઇસ્લામી” કે તહત દુન્યા કે મુખતલિફ મુમાલિક મેં બે શુમાર મદારિસ બનામ મદ્ર-સતુલ મદીના કાઈમ હેં. જિન મેં તા દમે તહરીર સિર્ફ પાકિસ્તાન મેં પચાસ હઝાર મ-દની મુન્ને ઔર મ-દની મુન્નિયાં હિફ્ઝ વ નાઝિરા કી મુફત તા’લીમ હાસિલ કર રહે હેં, નીઝ લા તા’દાદ મસાજિદ વ મકામાત પર મદ્ર-સતુલ મદીના (બાલિગાન) કા

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : مَلَى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَالْوَسْلَمُ : जिस ने किताब में मुझ पर दुइदे पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिश्ते उस के लिये ईस्तिग़्फ़ार करते रहेंगे. (त-बरानी) फ़रमाने

ભી એહતિમામ હોતા હૈ, જિન મેં દિન કે અન્દર કામ કાજ મેં મસરૂફ રહને વાલોં કો ઉમૂમન નમાઝે ઇશા કે બા'દ તકરીબન 40 મિનટ કે લિયે દુરુસ્ત કુરઆને મજીદ પઢના સિખાયા જાતા, મુખ્તલિફ દુઆએં યાદ કરવાઈ જાતીં ઔર સુન્નતેં ભી સિખાઈ જાતી હેં. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ ઇસ્લામી બહનોં કે લિયે ભી મદારિસુલ મદીના (બાલિગાત) કાઈમ હેં.

“ખૂબ કુરઆનો પાક પઢો” કે ચૌદહ હુરૂફ કી નિસ્બત સે સજદાએ તિલાવત કે 14 મ-દની ફૂલ

﴿1﴾ આયતે સજદા પઢને યા સુનને સે સજદા વાજિબ હો જાતા હૈ. (التهذيب، ج ١ ص ٧٨ دار احياء التراث العربى بيروت)

﴿2﴾ ફારસી યા કિસી ઔર ઝબાન મેં (ભી અગર) આયત કા તરજમા પઢા તો પઢને વાલે ઔર સુનને વાલે પર સજદા વાજિબ હો ગયા, સુનને વાલે ને યેહ સમઝા હો યા નહીં કે આયતે સજદા કા તરજમા હૈ, અલબત્તા યેહ ઝરૂર હૈ કે ઉસે ન મા'લૂમ હો તો બતા દિયા ગયા હો કે યેહ આયતે સજદા કા તરજમા થા ઔર આયત પઢી ગઈ હો તો ઇસ કી ઝરૂરત નહીં કે સુનને વાલે કો આયતે સજદા હોના બતાયા ગયા હો. (ફતાવા આલમગીરી, જિ. 1, સ. 133, કોએટા)

મુસ્તફા ﷺ : جِس سے مومن پر ایک بار دُرُودِ پاک پڑھا اَللّٰہ اَعْلٰہُ (مُحَمَّد) (جِس نے મુઝ પર એક બાર દુરુદે પાક પઢા અલ્લાહ ઉસ પર દસ રહમતેં બેજતા હે.)

﴿૩﴾ પઢને મેં યેહ શર્ત હે કે ઇતની આવાઝ મેં હો કે અગર કોઈ ઉઝર ન હો તો ખુદ સુન સકે. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 4, સ. 728) ﴿૪﴾ સુનને વાલે કે લિયે યેહ ઝરૂરી નહીં કે બિલ કસ્દ (યા'ની ઇરા-દતન) સુની હો, બિલા કસ્દ (યા'ની બિલા ઇરાદા) સુનને સે ભી સજદા વાજિબ હો જાતા હે.

(الهدایہ ج ۱ ص ۷۸) ﴿૫﴾ અગર ઇતની આવાઝ સે આયત પઢી કે સુન સકતા થા મગર શોરો ગુલ યા બહરા હોને કી વજહ સે ન સુની તો સજદા વાજિબ હો ગયા ઓર અગર મહૂઝ હોંટ હિલે આવાઝ પૈદા ન હુઈ તો વાજિબ ન હુવા. (ફતાવા આલમગીરી, જિ. 1, સ. 132)

﴿૬﴾ સજદા વાજિબ હોને કે લિયે પૂરી આયત પઢના ઝરૂરી નહીં બલકે વોહ લફઝ જિસ મેં સજદે કા માદા પાયા જાતા હે ઓર ઇસ કે સાથ કબ્લ યા બા'દ કા કોઈ લફઝ મિલા કર પઢના કાફી હે.

﴿૭﴾ (رُكُوعُ الْحَار ج ۲ ص ۱۹۶) સજદાએ તિલાવત કા તરીકા : સજદે કા મસ્નૂન તરીકા યેહ હે કે ખડા હો કર અલ્લાહુ અકબર કહતા હુવા સજદે મેં જાએ ઓર કમ સે કમ ત્રીન

કરમાને મુસ્તહફ : **مَنْ لِيَ اللّٰهُ تَقَالَى عَلَيْهِ وَالْوَاسِعُ** : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હુવા ઓર ઉસ ને મુઝ પર દુરુદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદબખ્ત હો ગયા. (ઇબ્ને સુન્ની)

બાર **لِيَ** કહે, ફિર અલ્લાહુ અકબર કહતા હુવા ખડા હો જાએ, પહલે પીછે દોનોં બાર અલ્લાહુ અકબર કહના સુન્નત હૈ ઓર ખડે હો કર સજદે મેં જાના ઓર સજદે કે બા'દ ખડા હોના યેહ દોનોં કિયામ મુસ્તહબ.

﴿8﴾ (دُرْمُخْتَار ج ۲ ص ۶۹۹) સજદએ તિલાવત કે લિયે અલ્લાહુ અકબર કહતે વક્ત ન હાથ ઉઠાના હૈ ન ઈસ મેં તશહહુદ (યા'ની અત્તહિયાત) હૈ ન સલામ. (تَنْوِيرُ الْأَبْصَار ج ۲ ص ۷۰۰) ﴿9﴾

ઈસ કી નિયત મેં યેહ શર્ત નહીં કે ફુલાં આયત કા સજદા હૈ બલકે મુત્લકન સજદએ તિલાવત કી નિયત કાફી હૈ.

﴿10﴾ (دُرْمُخْتَار، رَدُّ الْمَخْتَار ج ۲ ص ۶۹۹) આયતે સજદા બૈરૂને નમાઝ (યા'ની નમાઝ કે બાહર) પઢી તો ફૌરન સજદા કર લેના વાજિબ નહીં હાં બેહતર હૈ કે ફૌરન કર લે ઓર વુઝૂ હો તો તાખીર મકરૂહે તન્ઝીહી. (دُرْمُخْتَار ج ۲ ص ۷۰۳) ﴿11﴾

ઉસ વક્ત અગર કિસી વજહ સે સજદા ન કર સકે તો તિલાવત કરને વાલે ઓર સામેઅ (યા'ની સુનને વાલે) કો યેહ કહ લેના મુસ્તહબ હૈ :

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ①

(તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : હમ ને સુના ઓર માના, તેરી

ਫ਼ਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर
 दुर्इद शरीफ़ न पड़ा उस ने जज़ा की. (अब्दुरज़਼ਾज़)

ਮੁਆਫ਼ੀ ਓ ਐ ਰਭ ਹਮਾਰੇ ਔਰ ਤੇਰੀ ਓੀ ਤਰਫ਼ ਫ਼ਿਰਨਾ ਹੈ.)

(۱۲) ﴿رُدُّ الْمُخْتَارِ ج ۲، ص ۷۰۳﴾ (پ ۳، البقرة: ۲۸۵) ਮੇਂ

ਸਜਦੇ ਕੀ ਐਕ ਆਯਤ ਕੋ ਭਾਰ ਭਾਰ ਪਛਾ ਯਾ ਸੁਨਾ ਤੋ ਐਕ ਓੀ

ਸਜਦਾ ਵਾਜ਼ਿਬ ਓਗਾ, ਅਗਰੇ ਯਨ੍ਦ ਸ਼ਖ਼ਸੋਂ ਸੇ ਸੁਨਾ ਓ ਯੰਓ

ਅਗਰ ਆਯਤ ਪਛੀ ਔਰ ਵੋਓ ਆਯਤ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਸੁਨੀ ਜਭ

ਭੀ ਐਕ ਓੀ ਸਜਦਾ ਵਾਜ਼ਿਬ ਓਗਾ.

(۱۳) ﴿رُدُّ الْمُخْتَارِ ج ۲، ص ۷۱۲﴾ ਪੂਰੀ ਸੂਰਤ ਪਛਨਾ ਔਰ ਆਯਤੇ

ਸਜਦਾ ਓਓ ਦੇਨਾ ਮਕੜਓ ਤਓਰੀਭੀ ਹੈ ਔਰ ਸਿਫ਼ ਆਯਤੇ ਸਜਦਾ

ਕੇ ਪਛਨੇ ਮੇਂ ਕਰਾਹਤ ਨਹੀਂ, ਮਗਰ ਬੇਹਤਰ ਯੇਹ ਹੈ ਕੇ ਦੋ ਐਕ

ਆਯਤ ਪਹਲੇ ਯਾ ਭਾ'ਦ ਕੀ ਮਿਲਾ ਲੇ. (رُدُّ الْمُخْتَارِ ج ۲، ص ۷۱۷)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ਫ਼ਾਜ਼ਤ ਪੂਰੀ ਓਨੇ ਕੇ ਲਿਯੇ

﴿14﴾ (ਅਫ਼ਨਾਫ਼ ਯਾ'ਨੀ ਹ-ਨਫ਼ਿਯੋਂ ਕੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਕੁਰਆਨੇ ਪਾਕ

مدینه

1: ਮਜ਼ਲਿਸ਼ ਕੀ ਤਾ'ਰੀਫ਼ ਵ ਤਫ਼ਸੀਲਾਤ ਮਕ-ਤ-ਅਤੁਲ ਮਦੀਨਾ ਕੀ ਮਤ੍ਬੂਆ
 ਅਫ਼ਾਰੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਜਿਲ੍ਹ 1 ਫ਼ਿਸ਼ਸਾ 4 ਸ.736 ਪਰ ਮੁਲਾ-ਫ਼ਜ਼ਾ ਫ਼ਰਮਾਓਯੇ.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શબ્દ મુઝ પર દુરૂદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કો રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ત-બરાની)

મેં સજદે કી 14 આયતેં હૈં)જિસ મક્સદ કે લિયે એક મજલિસ મેં સજદે કી સબ (યા'ની 14) આયતેં પઢ કર સજદે કરે અલ્લાહ ﷻ ઉસ કા મક્સદ પૂરા ફરમા દેગા. ખ્વાહ એક એક આયત પઢ કર ઉસ કા સજદા કરતા જાએ યા સબ કો પઢ કર આખિર મેં 14 સજદે કરે.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 4, સ. 738)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

14 આયાતે સજદા

(۱) ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ

يَسْجُدُونَ﴾ (پ ۹ أَعْرَاف ۲۰۶)

(۲) ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظُلُمًا

بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ﴾ (پ ۱۳ رَعْد ۱۵)

(۳) ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ

لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ (پ ۲۹ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قُوَّتِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾

(پ ۱۴ نَحْل ۴۹-۵۰)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा लिंक हुआ और उस ने मुझ पर दुश्मि
पाक न पढा तबकीक वो छु अदभुत हो गया. (ઇન્ને સુન્નિ)

(૬) ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لَآ ذُقَانٍ سَجْدًا ۝

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ۝ وَيَخِرُّونَ لَآ ذُقَانٍ

يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝﴾ (પ ૧૦ બની إِسْرَائِيل ૧૦૭-૧૦૯)

(૭) ﴿إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝﴾ (પ ૧૬ مَرْيَم ૫૮)

(૮) ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ

وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقٌّ

عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنَ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۝﴾ (૧૧)

(પ ૧૭ حَج ૧૮)

(૯) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ سَجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا

وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝﴾ (પ ૧૯ فُرْقَان ૬૦)

(૧૦) ﴿أَلَا يَسْجُدُ لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ

مَا تُنْفَخُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۝﴾ (૧૦) لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝﴾ (૧૦)

(પ ૧૯ نَمْل ૨૫-૨૬)

इरमाने मुस्तफ़ि : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ जिस ने मुझ पर दस भरतबा सुबह और दस भरतबा शाम
दुइडेपाकपढा उसे कियामत के दिन मेरी शफ़ाअत मिलेगी। (मजमउर्रुज्जवाहद)

(९) ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا حُزُّوا وَسَجَدُوا سُبْحًا وَحَدِيدًا
رَأَيْبُهُمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ (پ ۲۱ سَجْدَه ۱۵)

(१०) ﴿فَاسْتَغْفِرْ رَبِّهِ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ﴾ (پ ۲۳ ص ۲۴-۲۵) ﴿فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ
عِنْدَنَا لَکَرُثًى وَحُسْنَ مَآبٍ﴾ (پ ۲۳ ص ۲۴-۲۵)

(११) ﴿وَمِنَ آيَاتِهِ الْبَيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا
لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ (پ ۲۴ ص ۲۵-۲۶) ﴿فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا
فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَوْنَ﴾ (پ ۲۴ ص ۲۵-۲۶)

(پ ۲۴ ص ۲۵-۲۶) ﴿حَمَّ السَّجْدَةِ ۳۷-۳۸﴾

(१२) ﴿فَاسْجُدْ وَابْتَهِ وَأَعْبُدُوا﴾ (پ ۲۷ ص ۲۸-۲۹) ﴿فَاسْجُدْ وَابْتَهِ وَأَعْبُدُوا﴾ (پ ۲۷ ص ۲۸-۲۹)

(१३) ﴿فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (پ ۲۸ ص ۲۹-۳۰) ﴿وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ﴾ (پ ۲۸ ص ۲۹-۳۰)

(پ ۳۰ ص ۳۱-۳۲) ﴿إِنْشِقَاقُ ۲۰-۲۱﴾

(१४) ﴿وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ﴾ (پ ۳۰ ص ۳۱-۳۲) ﴿وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ﴾ (پ ۳۰ ص ۳۱-۳۲)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा लिंक हुआ और उस ने मुझ पर
दुरुद शरीफ न पढ़ा उस ने जफा की. (अब्दुर्रुઝઝાક)

“ફરમાને હમીદ” કે નવ હુરફ કી નિસ્બત સે કુરઆને પાક કો છૂને કે 9 મ-દની ફૂલ

﴿1﴾ अगर वुजू न हो तो कुरआने अजीम छूने के लिये वुजू करना ફर्ज है. ﴿2﴾ બે છૂએ ઝબાની દેખ કર (બે વુજૂ) પઢને મેં કોઈ હરજ નહીં ﴿3﴾ કુરઆને મજીદ છૂને કે લિયે યા સજદએ તિલાવત યા સજદએ શુક કે લિયે તયમ્મુમ જાઈઝ નહીં જબ કે પાની પર કુદરત હો.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 2, સ. 352) ﴿4﴾ जिस पर गुस्ल ફर्ज हो उस को कुरआने मजिद छूना अगर्ये उस का सादा હાશિયા યા જિલ્દ યા ચોલી છૂએ યા બે છૂએ દેખ કર યા ઝબાની પઢના યા કિસી આયત કા લિખના યા આયત કા તા'વીઝ લિખના યા એસા તા'વીઝ છૂના યા એસી અંગૂઠી છૂના યા પહનના જૈસે મુક્તઆત¹ કી અંગૂઠી હરામ હૈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 2, સ. 326) ﴿5﴾ अगर कुरआने अजीम जुज्दान में हो तो जुज्दान पर हाथ लगाने में હરજ નહીં યૂંહી રુમાલ વગૈરા કિસી એસે કપડે સે પકડના

دينه
1. گھئص - يِس - طه - ق : 1

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરૂદ શરીફ પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શફાઅત કરૂંગા. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

જોન અપના તાબેઅ હો ન કુરઆને મજીદ કા તો જાઈઝ હૈ, કુરતે કી આસ્તીન, દુપટ્ટે કે આંચલ સે યહાં તક કે ચાદર કા એક કોના ઉસ કે મૂંઢે (ચા'ની કન્ધે) પર હૈ દૂસરે કોને સે છૂના હરામ હૈ કે યેહ સબ ઈસ કે તાબેઅ હૈં જૈસે ચોલી કુરઆને મજીદ કે તાબેઅ થી. (تَمْتَحَنُ، رُكُوعُ، حُجْرَتُ، ص 148) (6) કુરઆન કા તરજમા ફારસી યા ઉર્દૂ યા કિસી ઔર ઝબાન મેં હો ઉસ કે છૂને ઔર પઢને મેં કુરઆને મજીદ હી કા સા હુકમ હૈ. (બહારે શરીઅત, હિસ્સા : 2, સ. 327) (7) કિતાબ યા અખ્બાર મેં આયત લિખી હો તો ઉસ આયત પર નીઝ ઉસ આયત વાલે હિસ્સએ કાગઝ કે ઐન પીછે બે વુઝૂ ઔર બે ગુસ્લે કો હાથ લગાના જાઈઝ નહીં (8) જિસ કાગઝ પર સિર્ફ આયત લિખી હો ઔર કુછ ભી ન લિખા હો ઉસ કો આગે પીછે યા કોને વગૈરા કિસી ભી જગહ પર બે વુઝૂ ઔર બે ગુસ્લા હાથ નહીં લગા સકતા.

عَزَّوَجَلَّ

કલામે પાક કે મૌલા મુઝે આદાબ સિખલા દે

મુઝે કા'બા દિખા દે ગુમ્બદે ખઝરા ભી દિખલા દે

કિતાબેં છાપને વાલોં કી ખિદમતોં મેં મ-દની ઈસ્તિજા

(9) દીની કિતાબેં ઔર માહનામે વગૈરા છાપને વાલોં કી

મુસ્તક : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ (ત-બરાની)

ખિદમતોં મેં દર્દ ભરી મ-દની ઇલ્તિજા હૈ કે સરે વરક (TITLE) કે ચારોં સફહોં મેં સે કિસી ભી સફહે પર આયાતે મુબા-રકા યા ઇન કે તરજમે ન છાપા કરેં કે કિતાબ યા રિસાલા લેતે ઉઠાતે હુએ બે શુમાર મુસલ્માન બે ખયાલી મેં બે વુઝૂ છૂને મેં મુબ્તલા હો સકતે હેં. ઇસ ઝિમ્ન મેં મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઇમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ ઇમામ અહમદ રઝા ખાન رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ ફતાવા ર-ઝવિયા જિલ્દ 23 સફહા 393 પર ફરમાતે હેં : આયતે કરીમા કો અખ્બાર કી તબ્લક (યા'ની અખ્બાર યા રિસાલે કે બન્ડલ, પુલન્દે યા ગઝી કે ગિર્દ લિપટે હુએ કાગઝ) યા કાર્ડ યા લિફાફોં પર છપવાના બે અ-દબી કો મુસ્તલિમ (યા'ની લાઝિમ કરતા) ઔર હરામ કી તરફ મુન્જિર (યા'ની લે જાને વાલા) હૈ ઉસ પર ચિઠ્ઠી રસાનોં (યા'ની ડાકિયોં) વગૈરહુમ બે વુઝૂ બલ્કે જુનુબ (યા'ની બે ગુસ્લ) બલ્કે કુફ્ફાર કે હાથ લગેંગે જો હમેશા જુનુબ (યા'ની બે ગુસ્લે) રહતે હેં ઔર યેહ હરામ હૈ. قَاتِلُ تَعَالَى (અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા)

(તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઇમાન : لَا يَسْتَحِلُّ إِلَّا الْبَاطِلُ وَن ۝ (ب ۲۷ الواقعة ۷۹)

ઇસે ન છૂએ મગર બા વુઝૂ) મોહરેં લગાને કે લિયે ઝમીન પર રખે જાએંગે ફાડ કર રદી મેં ફેંકે જાએંગે ઇન બે હુર્મતિયોં પર

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરુદ પઢો કે તુમહારા દુરુદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ત-બરાની)

આયત કા પેશ કરના ઈસ (યા'ની છાપને યા લિખને વાલે) કા ફે'લ હુવા.

کردم از عقل سوا لے کہ بگہ ایمان چست عقل در گوشِ لم گفت کہ ایمان ادب است
(میں نے اقل سے یہ سوچا تھا کہ ایمان دے کے ایمان کیا ہے,
اقل نے میرے دِل کے کانوں میں کہا ہے کہ ایمان ادب کا نام ہے)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

અગર કિસી કિતાબ કે સરે વરક (TITLE) પર આયતે કુરઆની છપી હુઈ દેખે તો દર-ખ્વાસ્ત હૈ અચ્છી અચ્છી નિચ્ચતેં કર કે કિતાબ છાપને વાલે કો મુન્દરિજએ બાલા તહરીર દિખાઈયે યા ઈસ કી ફોટો કોપી બ ઝરીઅએ ડાક ઈરસાલ ફરમાઈયે ઔર સાથ મેં યેહ ભી લિખિયે કે આપ કી ફુલાં કિતાબ કે સરે વરક પર આયતે કરીમા દેખી તો તહરીરી તૌર પર હાઝિર હો કર અર્ઝ ગુઝાર હૂં કે બરાએ કરમ ! સરે વરક પર આયાતે મુબા-રકા ઔર ઈન કે તરજમે ન છાપિયે તાકે મુસલ્માન બે ખયાલી મેં બે વુઝૂ છૂને સે મહફૂઝ રહેં. **اگر پبلیشر بخیر گانه دین**
اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ کا آશیک ہوا تو **رَحِمَهُمُ اللّٰهُ الْمُبِیْن**

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જિસ ને મુઝ પર દસ મર્તબા દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ ઇરઝુજલ ઉસ પર સો રહમતે નાઝિલ ફરમાતા હૈ (ત-બરાની)

દુઆઓં સે નવાઝતે હુએ આઈન્દા એહતિયાત કી નિયત કા ઇઝહાર કરેગા.

مَرْحُومٌ يُدَا رَحْمَةً سَدَا بَعْدَ ا-ءَبَدٍ سَ
और मुझ से भी सरजद न कभी बे अ-दबी हो

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

“ફુરઆન” કે ચાર હુરૂફ કી નિસ્બત સે
તર-જ-મએ ફુરઆન કે 4 મ-દની ફૂલ

(1) બિગૈર તફસીર સિર્ફ તર-જ-મએ ફુરઆન ન પઢા જાએ મેરે આકા આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى કે મુબારક ફતવે કે એક જુઝ (યા'ની હિસ્સે) કા ખુલાસા હૈ : બિગૈર ઇલ્મે કસીર કે સિર્ફ તર-જ-મએ ફુરઆન પઢ કર સમઝ લેના મુશ્કિન નહીં, બલ્કે ઇસ મેં નફ્અ કે મુકાબલે મેં નુક્સાન ઝિયાદા હૈ. તરજમા પઢના હૈ તો કિસી આલિમ માહિર કામિલ સુન્ની દીનદાર સે પઢે. (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 23, સ. 382, મુલખખસન) (2) ફુરઆને પાક કો સમઝને કે લિયે મેરે આકા આ'લા હઝરત, વલિયે ને'મત, ઇમામે અહલે સુન્નત, અઝીમુલ બ-ર-કત, અઝીમુલ મર્તબત, પરવાનએ શમ્મે રિસાલત,

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّيَ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હો ઓર વોહ મુઝ પર દુરુદ શરીફ ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સે કન્જૂસ તરીન શખ્સ હે. (તરગીબ વ તરહીબ)

મુજદિદે દીનો મિલ્લત, હામિયે સુન્નત, માહિયે બિદઅત, આલિમે શરીઅત, પીરે તરીકત, ઈમામે ઈશ્કો મહબ્બત, બાઈસે ખૈરો બ-ર-કત, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અલહાજ અલ હાફિઝ અલ કારી શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ કા શોહરએ આફાક તર-જ-મએ કુરઆન “કન્ઝુલ ઈમાન” મઅ તફ્સીરે “ખઝાઈનુલ ઈરફાન” (અઝ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِي હાસિલ કીજિયે (3) રોઝાના કુરઆને પાક કી કમ અઝ કમ 3 આયાત (મઅ તરજમા વ તફ્સીર) કી તિલાવત કે મ-દની ઈન્આમ¹ પર અમલ કીજિયે, إِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ ઈસ કી બ-ર-કતેં આપ ખુદ હી દેખ લેંગે (4) દા’વતે ઈસ્લામી કે તન્ઝીમી અન્દાઝ કે મુતાબિક હર મસ્જિદ કો એક ઝૈલી હલ્કા કરાર દિયા ગયા હૈ. તમામ ઝૈલી હલ્કોં મેં રોઝાના

مدینه

1 : સહીહ ઈસ્લામી ઝિન્દગી ગુઝારને કે લિયે દા’વતે ઈસ્લામી કે મ-દની માહોલ મેં ઈસ્લામી ભાઈયોં કે લિયે 72 ઓર ઈસ્લામી બહનોં કે લિયે 63 મ-દની ઈન્આમાત બ સૂરતે સુવાલાત દિયે ગએ હૈં કઈ ખુશ નસીબ રોઝાના “ફિકે મદીના” કર કે હસબે તૌફીક જવાબાત કી ખાના પુરી કરતે ઓર હર મ-દની માહ કી 10 તારીખ કે અન્દર અન્દર અપને ઝિમ્મેદાર કો જમ્મ કરવાતે હૈં. મુકમ્મલ તરીકા જાનને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના સે “મ-દની ઈન્આમાત” નામી રિસાલા હાસિલ કીજિયે. દા’વતે ઈસ્લામી કી વેબસાઈટ www.dawateislami.net પર મક-ત-બતુલ મદીના કે તકરીબન સભી રસાઈલ દેખે ઓર ઉન કે પ્રિન્ટ નિકાલે જા સકતે હૈં.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : **وَسَلِّ عَلَى النَّبِيِّ وَآلِهِ وَتِلَاوَةُ هَذِهِ آيَاتُ الْوَحْيِ** : ઉસ શબ્સ કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ક હો ઓર વોહ મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પડે (હાકિમ)

નમાઝે ફજા કે બા'દ ઇજતિમાઈ તૌર પર ત્રીન આયાત કી તિલાવત મઅ તર-જ-મઅે કન્ઝુલ ઇમાન વ તફ્સીરે ખઝાઈનુલ ઇરફાન કે મ-દની હલકે કા હદફ હૈ. અગર મુયસ્સર હો તો ઇસ્લામી ભાઈ ઇસ મેં શર્કત કી સઆદત પાએ.

“કન્ઝુલ ઇમાન” ઐ ખુદા મેં કાશ ! રોઝાના પઢૂં
પઢ કે તફ્સીર ઇસ કી ફિર ઉસ પર અમલ કરતા રહૂં

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

“રબા” કે દો હુરૂફ કી નિસ્બત સે મુકદ્દસ અવરાક કો દફન કરને યા ઠન્ડે કરને કે 2 મ-દની ફૂલ ﴿1﴾ અગર મુસહફ (યા'ની કુરઆન) શરીફ પુરાના હો ગયા, ઇસ કાબિલ ન રહા કે ઉસ મેં તિલાવત કી જાએ ઓર યેહ અન્દેશા હૈ કે ઇસ કે અવરાક મુન્તશિર હો કર ઝાએઝ હોંગે તો કિસી પાક કપડે મેં લપેટ કર એહતિયાત કી જગહ દફન કિયા જાએ ઓર દફન કરને મેં ઇસ કે લિયે લહદ બનાઈ જાએ (યા'ની ગઢા ખોદ કર જાનિબે કિબ્લા કી દીવાર કો ઇતના ખોદેં કે સારે મુકદ્દસ અવરાક સમા જાએ) તાકે ઉસ પર મિટ્ટી ન પડે યા (ગઢે મેં

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર કસરત સે દુરુદે પાક પઢો બેશક તુમહારા મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના તુમહારે ગુનાહોં કે લિયે મગફિરત હે. (જામેએ સગીર)

રખ કર) ઉસ પર તખ્તા લગા કર છત બના કર મિટ્ટી ડાલેં કે ઉસ પર મિટ્ટી ન પડે, મુસ્હફ શરીફ પુરાના હો જાએ તો ઉસ કો જલાયા ન જાએ. (બહારે શરીઅત, હિસ્સા : 16, સ. 138, મક-ત-બતુલ મદીના, બાબુલ મદીના કરાચી) ﴿2﴾ મુકદ્દસ અવરાક કમ ગહરે સમુન્દર, દરિયા યા નહર મેં ન ડાલે જાએં કે ઉમૂમન બહ કર કનારે પર આ જાતો ઔર સખ્ત બે અ-દબિયાં હોતી હેં. ઠન્ડા કરને કા તરીકા યેહ હેં કે કિસી થેલી યા ખાલી બોરી મેં ભર કર ઉસ મેં વઝૂની પથ્થર ડાલ દિયા જાએ નીઝ થેલી યા બોરી પર ચન્દ જગહ ઈસ તરહ ચીરે લગાએ જાએં કે ઉસ મેં ફૌરન પાની ભર જાએ ઔર વોહ તહ મેં ચલી જાએ વરના પાની અન્દર ન જાને કી સૂરત મેં બા'ઝ અવકાત મીલોં તક તૈરતી હુઈ કનારે પહુંચ જાતી હે ઔર કભી ગંવાર યા કુફ્ફાર ખાલી બોરી હાસિલ કરને કે લાલચ મેં મુકદ્દસ અવરાક કનારે હી પર ઢેર કર દેતે હેં ઔર ફિર ઈતની સખ્ત બે અ-દબિયાં હોતી હેં કે સુન કર ઉશ્શાક કા કલેજા કાંપ ઉઠે ! મુકદ્દસ અવરાક કી બોરી ગહરે પાની તક પહોંચાને કે લિયે મુસલ્માન કશ્તી વાલે સે ભી તઆવુન હાસિલ

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : જો મુઝ પર એક દુરુદ શરીફ પઢતા હૈ અલ્લાહ عُزَّوَجَلَّ ઉસ કે લિયે એક કીરાત અજૂર લિખતા હૈ ઓર કીરાત ઉહુદ પહાડ જિતના હૈ. (અબુદુર્રઝઝાફ)

ક્રિયા જા સકતા હૈ મગર બોરી મેં ચીરે હર હાલ મેં ડાલને હોંગે.

મેં અદબ કુરઆન કા હર હાલ મેં કરતા હૂં

હર ઘડી એ મેરે મૌલા ^{عَزَّوَجَلَّ} તુઝ સે મેં ડરતા રહૂં

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِیْب ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

“કલામુલ્લાહ” કે આઠ હુરુફ કી નિસ્બત

સે મુ-તફર્રિક 8 મ-દની ફૂલ

﴿1﴾ કુરઆને મજીદ કો જુઝદાન વ ગિલાફ મેં રખના

અદબ હૈ. સહાબા વ તાબિઈન رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُمْ أَجْمَعِیْنَ કે ઝમાને

સે ઇસ પર મુસલ્માનોં કા અમલ હૈ. (બહારે શરીઅત, હિસ્સા :

16, સ. 139) ﴿2﴾ કુરઆને મજીદ કે આદાબ મેં યેહ ભી હૈ કે

ઇસ કી તરફ પીઠ ન કી જાએ, ન પાઉં ફેલાએ જાએ, ન પાઉં

કો ઇસ સે ઊંચા કરે, ન યેહ કે ખુદ ઊંચી જગહ પર હો ઓર

કુરઆને મજીદ નીચે હો. (ઐઝન) ﴿3﴾ લુગત વ નહ્વ વ સર્ફ

(તીનોં ઉલૂમ) કા એક (હી) મર્તબા હૈ, ઇન મેં હર એક (ઇલ્મ)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर दस मर्तबा दुइदे पाक पढा अल्लाह ۞
(उस पर सो रहमते नाज़िल फरमाता है) (त-बरानी)

કી કિતાબ કો દૂસરે કી કિતાબ પર રખ સકતે હૈં ઔર ઇન સે ઊપર ઇલ્મે કલામ કી કિતાબેં રખી જાએં ઇન કે ઊપર ફિક્હ ઔર અહાદીસ વ મવાઈઝ વ દા'વાતે માસૂરા (યા'ની કુરઆનો અહાદીસ સે મન્કૂલ દુઆએં) ફિક્હ સે ઊપર ઔર તફસીર કો ઇન કે ઊપર ઔર કુરઆને મજીદ કો સબ કે ઊપર રખિયે. કુરઆને મજીદ જિસ સન્દૂક મેં હો ઉસ પર કપડા વગૈરા ન રખા જાએ. (ફતાવા આલમગીરી, જિ. 5, સ. 323, 324) (4) કિસી ને મહૂઝ ખૈરો બ-ર-કત કે લિયે અપને મકાન મેં કુરઆને મજીદ રખ છોડા હૈ ઔર તિલાવત નહીં કરતા તો ગુનાહ નહીં બલ્કે ઉસ કી યેહ નિય્યત બાઈસે સવાબ હૈ. (ફતાવા કાઝી ખાન, જિ. 2, સ. 378) (5) બે ખયાલી મેં કુરઆને કરીમ અગર હાથ સે છૂટ કર યા તાક વગૈરા પર સે ઝમીન પર તશરીફ લે આયા (યા'ની ગિર પડા) તો ન ગુનાહ હૈ ન કોઈ કફ્ફારા (6) ગુસ્તાખી કી નિય્યત સે કિસી ને ۞ کُرْآنِ پاک کُریں گے کُریں گے કુરઆને પાક ઝમીન પર દે મારા યા બ નિય્યતે તૌહીન ઈસ પર પાઉં રખ દિયા તો કાફિર હો ગયા (7) અગર કુરઆને મજીદ હાથ મેં ઉઠા કર યા ઈસ પર હાથ રખ કર હલફ યા કસમ કા લફઝ બોલ કર કોઈ બાત કી તો યેહ બહોત “સપ્ત કસમ” હુઈ ઔર અગર હલફ યા કસમ કા

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરુદ પઢો કે તુમહારા દુરુદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ.
(ત-બરાની)

લફઝ ન બોલા તો સિફ કુરઆને કરીમ હાથ મેં ઉઠા કર યા ઉસ પર હાથ રખ કર બાત કરના ન કસમ હૈ ન ઇસ કા કોઈ કફફારો. (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 13, સ. 574, 575, મુલખખસન) (8) અગર મસ્જિદ મેં બહોત સારે કુરઆને પાક જમ્મ હો ગએ ઔર સબ ઇસ્તિ'માલ મેં નહીં આ રહે, રખે રખે બોસીદા હો રહે હૈં તબ ભી ઉન્હેં હદિથ્યતન દે કર (યા'ની બેચ કર) ઉન કી કીમત મસ્જિદ મેં સર્ફ નહીં કર સકતે. અલબત્તા ઐસી સૂરત મેં વોહ કુરઆને પાક દીગર મસાજિદ વ મદારિસ મેં રખને કે લિયે તક્સીમ કિયે જા સકતે હૈં. (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 16, સ. 164, મુલખખસન)

હર રોઝ મેં કુરઆન પઢૂં કાશ ખુદાયા
عَزَّوَجَلَّ
اَللّٰهُمَّ! તિલાવત મેં મેરે દિલ કો લગા દે

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ
“મદીના” કે પાંચ હુરુફ કી નિસ્બત સે
ઈસાલે સવાબ કે 5 મ-દની ફૂલ

(1) સરકારે નામદાર ﷺ કા ઇશદિ મુશકબાર હૈ : મુર્દે કા હાલ કબ્ર મેં ડૂબતે હુએ ઇન્સાન કી માનિન્દ હૈ કે

Vh{t u{M Vt: عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ {W...hfEh, EuW u.if...éntu pf, Bntht {W...h W u.if
...én t, Bnthu, wntdifu= Pu{A{Vh, ni

की किताब को दूसरे की किताब पर रख सकते हैं और इन से
 उपर धर्म कलाम की किताबें रखी जाएं इन के उपर झिंक
 और अहादीस व मवाँज व दा'वाते मासूरा (या'नी
 कुरआनो अहादीस से मन्कूल हुआओं) झिंक से उपर और
 तहसीर को इन के उपर और कुरआने मज्द को सब के
 उपर रखिये. कुरआने मज्द जिस सन्दूक में हो उस पर
 कपडा वगैरा न रखा जाये. (इतावा आलमगीरी, जि. 5, स.
 323, 324) (4) किसी ने महुज जैरो ब-र-कत के लिये अपने
 मकान में कुरआने मज्द रख छोडा है और तिलावत नहीं
 करता तो गुनाह नहीं बल्के उस की येह नियत बाँधसे
 सवाब है. (इतावा काज़ी खान, जि. 2, स. 378) (5) बे भयाली
 में कुरआने करीम अगर हाथ से छूट कर या ताक वगैरा पर
 से जमीन पर तशरीफ ले आया (या'नी गिर पडा) तो न
 गुनाह है न कोई कर्फ़ारा (6) गुस्ताखी की नियत से किसी
 ने كُرْآنُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ कुरआने पाक जमीन पर दे मारा या ब नियते
 तौहीन इस पर पाँउं रख दिया तो काफ़िर हो गया (7)
 अगर कुरआने मज्द हाथ में उठा कर या इस पर हाथ रख
 कर हलफ़ या कसम का लहज़ा बोल कर कोई बात की तो येह
 बलोट "सप्त कसम" हुई और अगर हलफ़ या कसम का

Vh{t u{M Vt: صلى الله تعالى عليه وآله وسلم isE uf, t {U{W..h W u.tf r=3/4t, tUS , f {ht t{ WE f, t {U=3/4t hny t rVh~, uWE fu=PuRAM,, Vth fh, uhmUu

લફઝ ન બોલા તો સિફ કુરઆને કરીમ હાથ મેં ઉઠા કર યા ઉસ પર હાથ રખ કર બાત કરના ન કસમ હૈ ન ઇસ કા કોઈ કફફારો. (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 13, સ. 574, 575, મુલખ્ખસન) (8) અગર મસ્જિદ મેં બહોત સારે કુરઆને પાક જમ્મ હો ગએ ઔર સબ ઇસ્તિ'માલ મેં નહીં આ રહે, રખે રખે બોસીદા હો રહે હૈં તબ ભી ઉન્હેં હદિથ્યતન દે કર (યા'ની બેચ કર) ઉન કી કીમત મસ્જિદ મેં સર્ફ નહીં કર સકતે. અલબત્તા ઐસી સૂરત મેં વોહ કુરઆને પાક દીગર મસાજિદ વ મદારિસ મેં રખને કે લિયે તક્સીમ કિયે જા સકતે હૈં. (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 16, સ. 164, મુલખ્ખસન)

હર રોઝ મેં કુરઆન પઢૂં કાશ ખુદાયા
 عَزَّوَجَلَّ
 اَللّٰهُمَّ! تِلَاوَت مِمْ مِمْ دِل کُو لگَا دِ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ
 “મદીના” કે પાંચ હુરૂફ કી નિસ્બત સે
 ઇસાલે સવાબ કે 5 મ-દની ફૂલ

(1) સરકારે નામદાર صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ઇશાદિ મુશકબાર હૈ : મુર્દે કા હાલ કબ્ર મેં ડૂબતે હુએ ઇન્સાન કી માનિન્દ હૈ કે

ਕਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ﷺ : जिस ने किताब में मुझ पर दुरुद्वे पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा क्षिरिते उस के लिये ईस्तिस्फ़ार करते रहेंगे. (त-ਭਰਾਨੀ)

ਵੋਹ ਸ਼ਿਦਤ ਸੇ ਈਨ੍ਜਿਅਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੇ ਆਪ ਯਾ ਮਾਂ ਯਾ ਆਈ ਯਾ ਕਿਸੀ ਦੋਸਤ ਦੀ ਦੁਆ ਈਸ ਕੋ ਪਹੁੰਚੇ ਔਰ ਜਬ ਕਿਸੀ ਦੀ ਦੁਆ ਉਸੇ ਪਹੁੰਚਤੀ ਹੈ ਤੋ ਉਸ ਕੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੋਹ ਦੁਨ੍ਯਾ ਵ ਮਾ ਝੀਛਾ (ਯਾ'ਨੀ ਦੁਨ੍ਯਾ ਔਰ ਈਸ ਮੇਂ ਜੋ ਕੁਝ ਹੈ) ਸੇ ਬੇਹਤਰ ਹੋਤੀ ਹੈ. **ਅਵਾਹ** ਕੁਝ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਉਨ ਕੇ ਜਿੰਦਾ ਮੁ-ਤਅਲਿਕੀਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਸੇ ਹਦਿਯਾ ਕਿਆ ਹੁਵਾ ਸਵਾਬ ਪਹਾਤੋਂ ਦੀ ਮਾਨਿੰਦ ਅਤਾ ਫ਼ਰਮਾਤਾ ਹੈ, ਜਿੰਦੋਂ ਕਾ ਹਦਿਯਾ (ਯਾ'ਨੀ ਤੋਹਫ਼ਾ) ਮੁਢੀਂ ਕੇ ਲਿਯੇ “ਦੁਆਅੇ ਮਗ਼ਿਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ.” (شُعَبُ الْإِيمَان ج ٦ ص ٢٠٣ حديث ٧٩٠٥)

(2) ਤ-ਭਰਾਨੀ ਮੇਂ ਹੈ : “ਜਬ ਕੋਈ ਸ਼ਖ਼ਸ ਮਘ੍ਯਿਤ ਕੋ ਈਸਾਵੇ ਸਵਾਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਜਿਥ੍ਰਈਲ عَلَيْهِ السَّلَام ਉਸੇ ਨੂਰਾਨੀ ਤਭਾਕ ਮੇਂ ਰਖ ਕਰ ਕੁਝ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਘੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ : “ਐ ਕੁਝ ਵਾਲੇ ! ਯੇਹ ਹਦਿਯਾ (ਤੋਹਫ਼ਾ) ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਭੇਜਾ ਹੈ ਕਭੂਲ ਕਰ.” ਯੇਹ ਸੁਨ ਕਰ ਵੋਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਪਤੋਸੀ ਅਪਨੀ ਮਹੜਮੀ ਪਰ ਗਮਗੀਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ.

(الْمُعْجَمُ الْأَوْسَطُ لِلطَّبْرَانِيِّ ج ٥ ص ٣٧ حديث ٦٥٠٤ دار الفكر بيروت)

ਕੁਝ ਮੇਂ ਆਹ ! ਧੁਪ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ

ਝੁੱਲ ਸੇ ਕਰ ਦੇ ਘਾਂਢਨਾ ਯਾ ਰਖ !

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर एक बार दुर्रहे पाक पढा अल्लाह َعَزَّوَجَلَّ
 उस पर दस रहमते भेजता है. (મુસ્લિમ)

(૩) તિલાવતે કુરઆન કે સાથ સાથ ફઝ, વાજિબ, સુન્નત, નફલ, નમાઝ, રોઝા, ઝકાત, હજ, બયાન, દર્સ, મ-દની કાફિલે મેં સફર, મ-દની ઇન્આમાત, નેકી કી દા'વત, દીની કિતાબ કા મુતા-લઆ, મ-દની કામોં કે લિયે ઇન્ફિરાદી કોશિશ વગૈરા હર નેક કામ કા ઇસાલે સવાબ કર સકતે હૈં.

ઈસાલે સવાબ કા તરીકા

(૪) “ઈસાલે સવાબ” કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં સિર્ફ ઇતના કહ દેના યા દિલ મેં નિચ્ચત કર લેના ભી કાફી હૈ કે મ-સલન “યા અલ્લાહ َعَزَّوَجَلَّ ! મૈં ને જો કુરઆને પાક પઢા (યા ફુલાં ફુલાં અમલ ક્રિયા) ઇસ કા સવાબ મેરી વાલિદએ મહૂમા કો પહોંચા.” ۞ سَواۓ الله َعَزَّوَجَلَّ સવાબ પહોંચ જાએગા.

ફાતિહા કા તરીકા

(૫) આજ કલ મુસલ્માનોં મેં ખુસૂસન ખાને પર જો ફાતિહા કા તરીકા રાઈજ હૈ વોહ ભી બહોત અચ્છા હૈ, ઇસ દૌરાન તિલાવત વગૈરા કા ભી ઇસાલે સવાબ ક્રિયા જા સકતા હૈ. જિન ખાનોં કા ઇસાલે સવાબ કરના હૈ વોહ સારે યા

કરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જો શખ્સ મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્મત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ત-અરાની)

સબ મેં સે થોડા થોડા ખાના નીઝ એક ગિલાસ મેં પાની ભર કર સબ કુછ સામને રખ લીજિયે.

અબ ○ **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ૫ઢ કર એક બાર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ○ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ○ وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ○
وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ○ وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ○ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ○

તીન બાર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ○ اللَّهُ الصَّمَدُ ○ لَمْ يَلِدْ ○ وَلَمْ يُولَدْ ○ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ○

એક બાર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَاتِحِ ○ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ○ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ○
وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ○ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ○

इरमाने मुस्तफ़ा : مَلَى اللّٰهُ قَالَى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुरुहे पाक न पड़ा तलक़ीक़ वोह बढभूत हो गया.
(७७ने सुन्नी)

ओ क ७१२

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝۱ مَلِكِ النَّاسِ ۝۲ اِلٰهِ النَّاسِ ۝۳ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ
الْخَنَاسِ ۝۴ الَّذِیْ یُوسْوسُ فِیْ صُدُوْرِ النَّاسِ ۝۵ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝۶

ओ क ७१२

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝۱ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝۲ مَلِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ ۝۳
اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ ۝۴ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ ۝۵ صِرَاطَ
الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ ۝۶ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَ لَا الضَّالِّیْنَ ۝۷

ओ क ७१२

اَلْحَمْدُ ۝۱ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَیْبَ فِیْهِ ۝۲ هُدًى لِّلْمُتَّقِیْنَ ۝۳ الَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ
بِالْغَیْبِ وَ یُقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ یُنْفِقُوْنَ ۝۴ وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِمَا
اُنْزِلَ اِلَیْكَ وَ مَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۝۵ وَ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ۝۶ اُولٰٓئِكَ عَلٰی هُدًى
مِّنْ رَّبِّهِمْ ۝۷ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝۸

ਫ਼ਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਫ਼ੀ ﷺ: [ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਝ ਪਰ ਦਸ ਮਰਤਬਾ ਸੁਭਤੁ ਆਇਰ ਦਸ ਮਰਤਬਾ ਸ਼ਾਮਤੁ ਦੁਰੁਦੇ ਪਾਛ ਪੜ੍ਹਾ ਉਸੇ ਕਿਆਮਤ ਕੇ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਸ਼ਕਾਅਤ ਮਿਲੇਗੀ। (ਮਾਜਮ ਉਲੁਕ ਵਾਰ੍ਹਦ)]

ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੇ ਆ'ਦ ਧੇਲ ਪਾਂਧ ਆਯਾਤ ਪੜ੍ਹਿਏ :

﴿١﴾ وَاللّٰهُمَّ اِلَهَ وَاحِدٌ لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ﴿١٦﴾ (ਪ ੨ ਬਕਰਾ: ੧੬੩)

﴿٢﴾ اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٥١﴾ (ਪ ੮ ਅਓਰਾਫ: ੫੬)

﴿٣﴾ وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿١٧﴾ (ਪ ੧੭ ਅਨਬੀਆ: ੧੦੭)

﴿٤﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبًا اَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلٰكِنْ رَّسُوْلُ اللّٰهِ وَخَاتَمُ

النَّبِيِّنَّ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ﴿٢٢﴾ (ਪ ੨੨ ਅਹਜ਼ਾਬ: ੪੦)

﴿٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ

وَسَلِّوْا وَسَلِّمُوا ۖ (ਪ ੨੨ ਅਹਜ਼ਾਬ: ੫੬)

ਅਭ ਦੁਰੁਦ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਪੜ੍ਹਿਏ :

صَلَّى اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَالْاَلِهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ صَلَوةٌ وَسَلَامًا عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ

ਓਸ ਕੇ ਆ'ਦ ਪੜ੍ਹਿਏ :

سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿١٨٩﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٧٧﴾

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ﴿١٨٠﴾ (ਪ ੨੩ ਅਲਫ਼ਤ: ੧੮੦-੧੮੨)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરુદ શરીફ ન પઢા ઉસ ને જફા કી.
(અબ્દુરરઝઝાક)

અબ હાથ ઉઠા કર ફાતિહા પઢાને વાલા બુલન્દ આવાઝ સે “અલ ફાતિહા” કહે. સબ લોગ આહિસ્તા સે સૂરએ ફાતિહા પઢે. અબ ફાતિહા પઢાને વાલા ઈસ તરહ એ’લાન કરે : “આપ ને જો કુછ પઢા હૈ ઉસ કા સવાબ મુઝે દે દીજિયે.” તમામ હાઝિરીન કહ દે : “આપ કો દિયા.” અબ ફાતિહા પઢાને વાલા ઈસાલે સવાબ કર દે.

ઈસાલે સવાબ કે લિયે દુઆ કા તરીકા

યા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢા ગયા (અગર ખાના વગૈરા હૈ તો ઈસ તરહ સે ભી કહિયે) ઔર જો કુછ ખાના વગૈરા પેશ કિયા ગયા હૈ બલ્કે આજ તક જો કુછ ટૂટા ફૂટા અમલ હો સકા હૈ ઉસ કા સવાબ હમારે નાકિસ અમલ કે લાઈક નહીં બલ્કે અપને કરમ કે શાયાને શાન મહમત ફરમા. ઔર ઈસે હમારી જાનિબ સે અપને પ્યારે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ ﷺ કી બારગાહ મેં નઝર પહોંચા. સરકારે મદીના ﷺ કે તવસ્સુત સે તમામ

करमाने मुस्तफा صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जो मुझ पर रोले जुमुआ दुरुद शरीफ पढ़ेगा मैं कियामत के दिन उस की शफाअत करूँगा. (कन्जुल उम्मा)

अम्बियाओ किराम عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام तमाम सहाबओ किराम
 की जनाब رَحْمَتُہُمُ اللہُ السَّلَام औलियाओ ईलाह तमाम عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان
 में नज़र पड़ोया. सरकारे मदीना صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم के तवस्सुत
 से सय्यिदुना आदम सकिय्युल्लाह عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام से ले कर
 अब तक जितने ईन्सान व जिन्नात मुसल्मान हुओ या कियामत
 तक होंगे सब को पड़ोया. ईस दौरान जिन जिन भुतुर्गो को
 भुसूसन ईसाले सवाब करना है उन का नाम भी लेते जाईये.
 अपने मां बाप और दीगर रिश्तेदारों और अपने पीरो मुर्शिद
 को भी ईसाले सवाब कीजिये. (कौत शुद्गान में से जिन जिन
 का नाम लेते हैं उन को भुशी हासिल होती है) अब हस्बे मा'भूल
 हुआ भत्त कर दीजिये. (अगर थोडा थोडा जाना और पानी
 निकाला था तो वोह जानों और पानी में वापस डाल दीजिये)

सवाब आ'माल का मेरे तू पड़ोया सारी उम्मत को
 मुझे भी बप्श या रब बप्श उन की प्यारी उम्मत को

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَی مُحَمَّد

મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ત-અરાની)

“ઈમામા બાંધના સુન્નાત હૈ” કે સતરહ હુરૂફ કી નિસ્બત સો ઈમામે કે 17 મ-દની ફૂલ

છ⁶ ફરામીને મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : (1) ઈમામે કે સાથ દો રકઅત નમાઝ બગૈર ઈમામે કી સત્તર (70) રકઅતોં સે અફઝલ હૈ (أَلْفِرْدَوْسُ بِمَثُورِ الْخَطَّابِ ج 2 ص 260 حديث 2223 دار الكتب العلمية بيروت)

(2) ટોપી પર ઈમામા હમારે ઔર મુશ્રિકીન કે દરમિયાન ફર્ક હૈ હર પેચ પર કે મુસલમાન અપને સર પર દેગા ઈસ પર રોઝે કિયામત એક નૂર અતા કિયા જાએગા (عَزَّوَجَلَّ أَلْبَاحِيعُ الصَّغِيرُ لِلْسُّيُوطِيِّ ص 303 حديث 5720)

ઔર ઉસ કે ફિરિશ્તે દુરૂદ ભેજતે હૈ જુમુએ કે રોઝ ઈમામે વાલોં પર (4) ઈમામે કે સાથ નમાઝ દસ હઝાર નેકિયોં કે બરાબર હૈ (ઐઝન, જિ. 2, સ. 406, હદીસ : 3805, ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 6, સ. 220) (5) ઈમામે કે સાથ એક જુમુઆ બગૈર ઈમામે કે સત્તર (70) જુમુઓં કે બરાબર હૈ (تاريخ مدينة دمشق لابن عساكر ج 37 ص 300 دار الفكر بيروت)

(6) ઈમામે અરબ કે તાજ હૈ તો ઈમામા બાંધો તુમહારા વકાર બઢેગા ઔર જો ઈમામા બાંધે ઉસ કે લિયે હર પેચ પર એક નેકી હૈ. (جَمْعُ الْجَوَامِعِ لِلْسُّيُوطِيِّ ج 5 ص 202 حديث 14036)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરુદ પઢો કે તુમહારા દુરુદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ત-બરાની)

(7) દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 312 સ-ફહાત કી કિતાબ, બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 સફહા 303 પર હૈ : ઇમામા ખડે હો કર બાંધે ઔર પાજામા બૈઠ કર પહને, જિસ ને ઇસ કા ઉલટા કિયા (યા'ની ઇમામા બૈઠ કર બાંધા ઔર પાજામા ખડે હો કર પહના) વોહ ઐસે મરઝ મેં મુબ્તલા હોગા જિસ કી દવા નહીં (8) મુનાસિબ યેહ હૈ કે ઇમામે કા પહલા પેચ સર કી સીધી જાનિબ જાએ.

(ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ. 199)

(9) ખા-તમુલ મુર-સલીન, રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન ﷺ કે મુબારક ઇમામે કા શિમ્લા ઉમૂમન પુશ્ત (યા'ની પીઠ મુબારક) કે પીછે હોતા થા ઔર કભી કભી સીધી જાનિબ, કભી દોનોં કન્ધોં કે દરમિયાન દો શિમ્લે હોતે, ઉલટી જાનિબ શિમ્લે લટકાના ખિલાફે સુન્નત હૈ.

(10) ઇમામે કે શિમ્લે કી મિકદાર કમ અઝ કમ ચાર ઉંગલ ઔર ઝિયાદા સે ઝિયાદા (આધી પીઠ તક યા'ની તકરીબન) એક હાથ (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ.

182) (11) ઇમામા કિબ્લા રૂ ખડે ખડે બાંધિયે.

(كَشَفُ الْإِثْيَاسِ فِي اسْتِحْبَابِ الْيَاسِ لِلشَّيْخِ عَبْدِ الْحَقِّ الدَّهْلَوِيِّ ص ٣٨)

(ତ-ଭରାଣୀ)

(ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 22, સ. 186)

(ફતાવા આલમગીરી, જિ. 5, સ. 330)

دَسْتَار مُبَارَكِ أَنْحَضَرَتْ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
دَرِ أَكْثَرِ سَفِيدِ بُودِ وَگَاسِرِ سِيَاهِ أَحْيَانًا سَبْزِ

नबिय्ये अकरम का धमामा शरीफ अक्सर सईद, कभी
सियाह और कभी सफ़ा होता था.

((كَشَفُ الْإِلْتِيَّاسِ فِي اسْتِحْجَابِ الْيَلْبَاسِ ص ۳۸ دار احیاء العلوم باب المدینہ کراچی))